

**PROGRAM RADA CANU
ZA 2026. GODINU**

1. RAD ORGANA I TIJELA AKADEMIJE

1.1. SKUPŠTINA

U 2026. godini će se održati posebna i redovna sjednica Skupštine.

Na posebnoj sjednici Skupštine uručiće se nagrade iz Fonda za podsticanje podmlatka u oblasti nauke i umjetnosti CANU za 2026. godinu.

Razmotriće se mogućnost organizovanja tematske sjednice Skupštine, koja će biti posvećena leksikografskim projektima CANU, krajem marta ili početkom aprila 2026. godine.

Na redovnoj sjednici Skupštine, koja će se održati u decembru 2026. godine, razmotriće se i usvojiti Izvještaj o radu CANU u 2026. godini, Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2026. godinu, Program rada CANU za 2027. godinu i Finansijski plan za 2027. godinu, a raspravljat će se i o drugim pitanjima iz djelokruga Akademije.

1.2. PREDSJEDNIŠTVO

1.2.1. SJEDNICE PREDSJEDNIŠTVA

Predsjedništvo, kao izvršni organ Akademije, održavaće sjednice, po pravilu, jednom mjesečno, rukovodiće radom Akademije i obavljaće sve poslove i zadatke koji proističu iz Programa rada Akademije.

Predsjedništvo će, naročito, organizovati pripremu materijala, utvrđivati predloge zaključaka i odluke koji se podnose na usvajanje Skupštini Akademije; razmatrati finansijska pitanja Akademije; pratiti djelatnost odjeljenjâ, odborâ i naučnoistraživačkih i umjetničkih jedinica CANU, koordinirati njihov rad i podsticati ih na izvršavanje programskih zadataka; pokretati odgovarajuće aktivnosti; starati se o javnosti rada CANU i redovno obavještavati članstvo o svim značajnijim zbivanjima u Akademiji.

Predsjedništvo će preduzimati aktivnosti u procesu ostvarivanja i unapređivanja saradnje sa inostranim akademijama nauka i umjetnosti, asocijacijama akademija nauka i drugim naučnim i umjetničkim institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu, i starati se da se izvršavaju svi zadaci koji proističu iz međuakademijske i međunarodne saradnje, kao i izdavačke djelatnosti Akademije.

1.2.2. MEĐUNARODNA I MEĐUAKADEMIJSKA SARADNJA

I Učešće delegata CANU na godišnjim sastancima međunarodnih asocijacija akademija

U 2026. godini nastaviće se angažovanje predstavnika i članova CANU u aktivnostima međunarodnih asocijacija akademija i međunarodnih naučnih organizacija u kojima je CANU nacionalni član ili su to članovi CANU pojedinačno:

- Učešće predstavnika CANU na inauguralnom simpozijumu novoosnovane međunarodne zajednice akademija (International community of academies – Koinon), u kojoj je CANU primljena u počasno članstvo, 9–10. februara 2026. godine u Atinskoj akademiji, u Atini.

- Učešće predstavnika CANU na godišnjem zasijedanju Generalne skupštine i svečanoj sjednici Evropske akademije nauka i umjetnosti – EASA (General Assembly & Festive Session 2025 of the European Academy of Sciences and Arts), pojedinačno članstvo, 6–7. marta 2026, Univerzitet u Salzburgu.

- Učešće predstavnika CANU na Svečanom godišnjem zasijedanju Austrijske akademije nauka (ÖAW Ceremonial Session 2025), na poziv predsjednika Austrijske akademije nauka (ÖAW) prof. Hajnca Fasmana (Heinz Faßmann), 29. maj 2026, Beč.

- Učešće predstavnika CANU na Generalnoj skupštini Evropske federacije nacionalnih akademija prirodnih i humanističkih nauka – ALLEA (ALLEA General Assembly 2026), 27–28. maja 2026, Poljska akademija nauka, Varšava.

- Učešće predstavnika CANU na godišnjem zasijedanju Savjeta Međunarodne asocijacije akademija nauka (Council Assembly of the International Association of Academies of Science (IAAS)/Международная ассоциация академий наук (МАН)), septembar 2026, Nacionalna akademija nauka Bjelorusije, Minsk.

- Učešće predstavnika CANU na 94. Generalnoj skupštini Međunarodne

unije nacionalnih akademija (94th General Assembly of the International Union of Academies/Union Académique Internationale – IUA/UAI), oktobar 2026.

– Učešće predstavnika CANU na godišnjem poslovnom sastanku članova Evropske akademije (37th Annual Conference of Academia Europaea), 12–16. oktobra 2026, Budimpešta, pojedinačno članstvo.

– Učešće predstavnika CANU na IX godišnjem sastanku evropskih članova Međunarodnog naučnog savjeta (9th Annual Meeting of the European Members of the International Science Council – ISC), oktobar 2026, Madrid ili Ankara.

– Učešće predstavnika CANU na naučnom simpozijumu Evromediteranske akademijske mreže pri Međuakademijskoj grupi za razvoj (Scientific Symposium of the Euro Mediterranean Academy Network (GID-EMAN)), novembar 2026.

– Učešće predstavnika CANU na 14. Konferenciji akademija podunavske regije (14th Danube Academies Conference — DAC).

– Učešće predstavnika CANU na V Konferenciji evropskih enciklopedija u Tbilisiju (Gruzija).

– Posjete akademijama i srodnim leksikografskim institucijama, u cilju istraživanja i rada na leksikografskim projektima.

Kroz saradnju sa ovim i drugim regionalnim i međunarodnim akademijskim mrežama i organizacijama za podršku naučnom razvoju, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti će djelovati u pravcu planiranja i realizacije međunarodnih aktivnosti i projekata od značaja za nacionalnu i širu naučnu i istraživačku zajednicu, što će doprinijeti unapređenju međunarodne pozicije CANU i Crne Gore.

II Posjete predstavnika CANU inostranim nacionalnim akademijama

U okviru djelovanja na razvijanju i uspostavljanju naučne i umjetničke saradnje Crnogorske akademije nauka i umjetnosti sa inostranim nacionalnim akademijama, planira se da, po upućenom pozivu, predstavnici CANU u toku 2026. godine realizuju posjete pojedinim inostranim nacionalnim akademijama nauka i umjetnosti, kao i naučnim centrima i institutima u njihovom sastavu.

III Posjete delegacija i predstavnika inostranih nacionalnih akademija Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti

Planirano je da Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti, na osnovu prethodnog dogovora i po upućenom pozivu, posjete predstavnici pojedinih akademija nauka i umjetnosti, među kojima su predstavnici:

- Albanske akademije nauka (ASA);
- Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske (ANURS);
- Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU).

IV Učešće predstavnika CANU na međunarodnim naučnim skupovima

Po pozivu upućenom od strane inostrane akademije nauka ili naučne organizacije (uključujući, na osnovu dosad uspostavljene saradnje, Računarsko-naučni centar Šandong (Đinan, Kina), Brazilsku akademiju nauka, Alijansu međunarodnih naučnih organizacija – ANSO, globalnu mrežu akademija nauka Međukademijsko partnerstvo – IAP) – planiraće se učešće predstavnika CANU na međunarodnim naučnim skupovima.

V CANU domaćin međunarodnih naučnih skupova

– Planira se realizacija X zajedničke naučne konferencije Berlinskog procesa (10th Joint Science Conference of the Berlin Process), koja okuplja predstavnike nacionalnih akademija, državnih univerziteta i stručnjake po pozivu iz zemalja obuhvaćenih formatom inicijative Berlinski proces. Konferencija će se održati u suorganizaciji CANU i Univerziteta Crne Gore, oktobra 2026. godine.

VI Uzajamne posjete istraživača na osnovu bilateralnih sporazuma o saradnji CANU sa inostranim akademijama

U okviru godišnje kvote utvrđene bilateralnim sporazumima o naučnoj saradnji koje je CANU do sada potpisala sa inostranim nacionalnim akademijama nauka i umjetnosti i naučnim ustanovama (ukupno 32), predviđena je razmjena naučnika i istraživača. To podrazumijeva boravak stranih naučnika u Crnoj Gori radi sprovođenja istraživanja, kao i boravak članova CANU u inostranstvu u cilju realizacije tematskih istraživačkih projekata. Realizacija posjeta istraživača razmatraće se u skladu sa uslovima propisanim bilateralnim sporazumima o naučnoj saradnji.

VII Rad na realizaciji međukademijskih projekata i učešće članova CANU na međunarodnim naučnim i umjetničkim skupovima

Članovi CANU i njihovi stručni saradnici realizovaće planirane aktivnosti na međukademijskim projektima, koji uključuju interdisciplinarna istraživanja i učešće po pozivu na međunarodnim naučnim skupovima i umjetničkim susretima. Rad na zajedničkim istraživačkim projektima realizovaće se na osnovu podrške Komisije za naučno-umjetničke djelatnosti CANU, a u sklopu odnosnih odjeljenja i radnih jedinica CANU.

Predložen je projekat za period 2026–2028: *Lav Tolstoj i kulturno nasljeđe Južnih Slovena – recepcija, uticaji* (ka 200-godišnjici rođenja pisca), čiji su nosioci Institut za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš”, Institut svjetske književnosti Ruske akademije nauka „A. M. Gorki“, Odjeljenje jezika i književnosti Srpske akademije nauka i umetnosti.

VIII Organizacija stručnih radionica u okviru rada na projektu *Enciklopedija Crne Gore* u CANU

U planu je organizacija više stručnih radionica koje će tokom godine realizovati predstavnici Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža”, na osnovu Memoranduma o saradnji između CANU i LZMK-a u okviru pripreme Enciklopedije Crne Gore. Radionice su namijenjene obuci učesnika angažovanih na izradi ovog projekta.

IX Učešće inostranih predavača na tribinama i promocijama izdanja CANU

Biće organizovan veliki broj tribina i promocija izdanja CANU, na kojima će, po upućenom pozivu, izlagati prepoznati inostrani predavači, naučnici, istraživači i umjetnički stvaraoci.

Navedene aktivnosti realizovaće se na nivou zvanične međunarodne saradnje CANU i njenih predstavnika, kao i kroz međunarodne aktivnosti prema programima rada odjeljenjâ CANU, Galerije CANU, Instituta za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš”, Leksikografskog centra CANU, ENEKO centra, Centra mladih naučnika i umjetnika CANU, i u saradnji sa relevantnim institucijama i univerzitetima u Crnoj Gori.

1.2.3. RADNA TIJELA SKUPŠTINE I PREDSJEDNIŠTVA

Komisija za naučne i umjetničke djelatnosti, Komisija za izdavačku djelatnost i Savjet Biblioteke sa Arhivom održavaće sjednice po potrebi i na njima će razmatrati pitanja iz djelokruga aktivnosti za koje su formirani, kao i pripremati odgovarajuće predloge, inicijative i mišljenja Predsjedništvu Akademije.

1.2.4. IZDAVAČKA DJELATNOST

U postupku utvrđivanja Programa rada CANU za 2026. godinu, kandidovaće se sljedeće aktivnosti:

Godišnjak

Godišnjak CANU za 2025. godinu.

Leksikoni

1. *Leksikon školstva Crne Gore*;
1. *Etnološki leksikon Crne Gore*;
2. *Leksikon zdravstva Crne Gore*;
3. *Muzički leksikon Crne Gore*;

Onomastika

1. *Onomastika Golije i Duge*, Branko Koprivica, Radmila Vukčević-Jovančević;
1. *Onomastika Gornjeg Bihora*, Draško Došljak.

Glasnici

1. *Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka*, br.11;
1. *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, br. 35;
2. *Glasnik Odjeljenja društvenih nauka*, br. 28;
3. *Glasnik Odjeljenja prirodnih nauka*, br. 29.

Monografije

1. *Kulturna baština Pive*, rezultat rada na istoimenom projektu, rukovodilac akademik Nenad Vuković;
2. *Nikola Petrović – crnogorski vladar i pjesnik kod Poljaka*, rezultat rada na projektu, rukovodilac akademik Nenad Vuković;
3. *U traganju za bićem: Filozofija i književnost i drugi ogledi*, Siniša Jelušić;
4. *Istorija crnogorskog romana*, tom I, Tatjana Đurišić;
5. *Stazama govora Crnogorskog primorja*, Miodrag Jovanović;
6. *Paštrovske isprave*, Jelica Stojanović;
7. *Istorija Rumunije 1821–1989*, grupa autora Joan Aurel Pop, Joan Bolovan Georg Jakob, Marčelo Salađan i Kosmin Popa;

8. *Arhitektura u Crnoj Gori između dva svjetska rata*, Slađana Žunjić;
9. *Žena u crnogorskoj patrijarhalnoj kulturi 1878–1918*, knjiga I, II, III, Slavka Jovičević;
10. *Razvoj i primjena radiologije u Crnoj Gori: od prvih koraka do savremenih dostignuća*, Goran Nikolić i Ivan Martinović;
11. *Society + Tecnology = ? Future*, Momir Đurović;
12. *U potrazi za idealnim gradom*, Mileta Bojović;
13. *Izabrane priče*, Vlada Urošević (u okviru saradnje sa MANU);
14. *Nastajanje i razvoj krivičnog prava u Crnoj Gori*, rukovodilac projekta prof. dr Zoran Stojanović, vanredni član CANU;
15. *Istorija prava Crne Gore*, tom I, Andreja Katančević;
16. *Izabrane pjesme*, Katica Ćulavkova (u okviru saradnje sa MANU);
17. *Crnogorske književno-likovne teme*, Tonko Maroević;
18. *Plava luna*, Dimitrije Popović i Pavle Goranović;
19. *Muzička kultura Crne Gore u doba dinastije Petrović Njegoš*, Vesna Ivanović;
20. *Kad se vladoci svađaju*, Ismail Kadare;
21. *Arhitektura u Crnoj Gori između dva svjetska rata*, Slađana M. Žunjić;
22. Monografija *Dado Đurić*;
23. *Govor u pohvalu filozofije*, Vincenco Silvio Baranin (XV/XVI vijek).

Katalozi

1. *Katalog faune gmizavaca Crne Gore*, Lidija Polović i Katarina Ljubisavljević;
2. *Katalog parazitskih osa Crne Gore*, Vladimir Žikić, Korana Kocić, Jelisaveta Črkić, Olivera Petrović-Obradović i Anđeljko Petrović;
3. *Katalog mahovina*, Snežana Dragičević, Beate Papp

Katalozi (Galerija)

1. Katalog za retrospektivnu izložbu akademika Dragana Karadžića;
2. Katalog za retrospektivnu izložbu Milete Bojovića, vanredni član CANU;
3. Katalog za izložbu članova MANU;
4. Katalog za izložbu arheologije Crne Gore.

Zbornici radova

1. Zbornik radova *Savremeni čovjek i smisao*;
2. Zbornik radova *Država, demokratija, građanin – kriza i izazovi*;
3. Zbornik radova *Aspekti poetike Danila Kiša – interdisciplinarna tumačenja*.

4. Zbornik radova *Reforma politike i proširenja EU*.

Istorijski izvori

1. *Crna Gora u dokumentima L' Archivio dell' Ufficio Storico dello Stato Maggiore del Esercito Italiano (AUSSME), 1918–1920*, I, II i III tom (na osnovu Sporazuma o saradnji CANU i Ministarstva odbrane Crne Gore);
2. *Izveštaji turskih (osmanskih) konzula Podgorice, Bara i Ulcinja*, rezultat rada na projektu *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore*, priredio Šerbo Rastoder;
3. *Zbornik dokumenata za istoriju Crne Gore*, tom I i tom II, rezultat rada na istoimenom projektu, rukovodilac projekta akademik Niko Martinović;
4. *Crna Gora i Italija u vrijeme Velike istočne krize 1875–1878*, Slavko Burzanović;
5. Radoslav Raspopović, *Crna Gora i velike sile, Međunarodno priznanje i razgraničenje Crne Gore 1878–1880*.

Spomenice preminulim članovima

1. Spomenica preminulom članu CANU Branislavu Šoškiću;
2. Spomenica preminulom članu CANU Olgi Perović;
3. Spomenica preminulom članu CANU Sretenu Asanoviću;
4. Spomenica preminulom članu CANU Milinku Šaranoviću;
5. Spomenica preminulom članu CANU Milici Kostić;
6. Spomenica preminulom članu CANU Jevremu Brkoviću.

U skladu sa Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti CANU, sprovedeće se postupak za prihvatanje i(ili) objavljivanje publikacija.

1.2.5. BIBLIOTEKA SA ARHIVOM

U narednom periodu, Biblioteka sa Arhivom planira realizaciju niza aktivnosti usmjerenih na unapređenje rada, obogaćivanje fonda i jačanje stručnih kapaciteta. Planirane su sljedeće aktivnosti:

- Imenovanje članova Savjeta Biblioteke sa Arhivom kako bi se popunila upražnjena mjesta i čime će se obezbijediti kontinuitet u radu i donošenju ključnih odluka.
- Izrada novog pravilnika rada Biblioteke sa Arhivom jer je postojeći dokument donesen još 2012. godine i više ne odražava savremene potrebe rada, tehnološke promjene niti zakonske izmjene koje su u međuvremenu stupile na snagu. Novi pravilnik omogućio bi jasnije definisanje radnih procesa, uvođenje digitalizacije, kao i usklađivanje s aktuelnim standardima u oblasti bibliotečko-arhivske djelatnosti. Takođe, njime bi se unaprijedila organizacija rada i poboljšala dostupnost usluga korisnicima.
- Nastavak kontinuirane razmjene publikacija sa domaćim i inostranim srodnim institucijama (akademijama, univerzitetским i specijalnim bibliotekama) s ciljem obogaćivanja fonda i jačanja međuinstitucionalne saradnje.
- Nabavka publikacija radi dodatnog obogaćivanja bibliotečke ponude i adekvatnog odgovora na potrebe korisnika.
- Nabavka skenera kako bi se korisnicima omogućio lakši pristup informacijama i sadržajima iz bibliotečke građe koja se ne može iznositi iz čitaonice. Skeniranje će omogućiti korisnicima da u digitalnom obliku sačuvaju djelove građe za lično i istraživačko korišćenje, u skladu s propisima o autorskim pravima. Ova usluga predstavlja unapređenje bibliotečkih servisa, povećava dostupnost informacija i doprinosi očuvanju originalne građe.
- U svrhu kvalitetnijeg izbora i nabavke publikacija, planirane su posjete značajnim regionalnim sajmovima knjiga, kao što su: Međunarodni sajam knjiga Inter Liber u Zagrebu, Međunarodni beogradski sajam knjiga i Sarajevski sajam knjiga.
- Nastaviće se rad na stručnoj obradi novopristigle bibliotečke građe, kao i na obradi dijela postojećeg fonda koji još nije bio obrađen, u cilju unapređenja pretraživosti i dostupnosti građe korisnicima.
- Aktivnosti na dopunjavanju normativne baze CONOR biće nastavljene, s ciljem osiguravanja tačne i dosljedne identifikacije autora u okviru bibliotečkog sistema. Održavanje i proširivanje ove baze podataka od izuzetnog je značaja za kvalitetnu obradu građe i povezivanje zapisa u COBISS sistemu.

- Posebna pažnja biće posvećena stručnom usavršavanju bibliotečkog osoblja, kroz učešće na obukama, seminarima i radionicama, ukoliko budu organizovani od strane relevantnih institucija.
- Planirano je učešće na COBISS konferenciji koja će se održati krajem 2026. godine u Mariboru, Slovenija. Ova konferencija predstavlja značajnu priliku za razmjenu iskustava, praćenje savremenih trendova u bibliotečkoj djelatnosti i jačanju saradnje u okviru COBISS sistema.
- Biće nastavljen rad na sređivanju arhivske građe iz Fonda Petra Vukčevića, uz primjenu savremenih arhivističkih standarda, čime se doprinosi boljoj zaštiti i dostupnosti ove vrijedne građe istraživačima i stručnoj javnosti. Poseban segment rada biće posvećen obradi rukopisne i štampane građe iz zaostavštine akademika Vlada Strugara, koju je biblioteka dobila na poklon posredstvom njegove porodice.

1.2.6. CENTAR MLADIH NAUČNIKA I UMJETNIKA

Centar mladih naučnika i umjetnika CANU realizovaće u 2026. godini sljedeće aktivnosti:

- Pristupiće se, po potrebi, izboru novih članova Centra mladih naučnika i umjetnika, shodno Pravilniku o radu Centra mladih naučnika i umjetnika CANU.
- Predviđeno je organizovanje panel-diskusije ili okruglog stola posvećenog aktuelnim pitanjima koja se tiču pozicije i uloge mladih naučnika i umjetnika u savremenom društvu, kao i fenomenima poput vještačke inteligencije i njihovog odnosa prema naučnom i umjetničkom stvaralaštvu. Učesnici bi, pored članova Centra, bili profilisani naučnici i umjetnici iz Crne Gore, uz učešće dva pozvana izlagača iz susjednih zemalja.
- Planira se organizovanje jedne tribine istaknutog naučnika ili umjetnika, iz zemlje ili iz inostranstva.
- Centar će Odjeljenju umjetnosti Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Galeriji CANU uputiti inicijativu za organizovanje izložbe mladih umjetnika (do 40 godina starosti).
- U cilju internacionalne promocije Centra, kao i jačanja saradnje sa mladim naučnicima iz dijaspore, tokom 2026. godine na sjednicama Centra razmatraće se mogućnost izrade baze podataka mladih naučnika crnogorskog porijekla. Ova inicijativa mogla bi rezultirati organizovanjem ljetnje škole ili okruglog stola, na kojem bi učestvovali mladi naučnici i umjetnici iz više zemalja svijeta.

1.2.7. KOMISIJA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKE I UMJETNIČKE PROJEKTE PO SPORAZUMIMA O SARADNJI CANU SA INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI

U 2026. godini planirani su projekti i aktivnosti po sporazumima o saradnji CANU sa:

1. Opštinom Bar

– projekat *Sakralna kulturna dobra Crne Gore*;

2. Istorijskim institutom Crne Gore

– projekat *MONUMENTA MONTENEGRINA VATICANA*;

– projekat *Crna Gora u dokumentima L'Archivio dell' Ufficio Storico dello Stato Maggiore del Esercito Italiano, 1918–1920*;

– naučni skup *Crna Gora – jugoslovensko iskustvo 1918–2006*;

– naučni skup *Gradovi i utvrđenja Antike i srednjeg vijeka na prostoru Crne Gore*.

3. Univerzitetom Crne Gore

– projekat *Gegrafsko-istorijski atlas Crne Gore*.

4. Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić

Planiran je i početak realizacije velikog međunarodnog projekta u saradnji sa Ruskom akademijom nauka, SANU, MANU i Akademijom nauka Republike Srpske na temu *Lav Tolstoj i kulturno nasljeđe Južnih Slovena – recepcija, uticaji* (ka 200-godišnjici rođenja pisca).

Planirane su i aktivnosti na pripremi monografije *Miodrag Dado Đurić*, u saradnji sa Ministarstvom kulture i medija i Univerzitetom Crne Gore.

1.2.8. ENCIKLOPEDIJA CRNE GORE

U 2026. godini planiran je nastavak rada na realizaciji *Enciklopedije Crne Gore*:

1. Pisanje leksikografskih članaka na osnovu utvrđenog Abecedara *Enciklopedije Crne Gore*.

Na osnovu usvojene koncepcije *Enciklopedije Crne Gore*, kriterijuma za uvrštavanje biografskih i predmetnih odrednica u Abecedar, kategorizacije i strukture kategorija odrednica u Abecedaru *Enciklopedije Crne Gore*, kao i zaključenih ugovora sa autorima odrednica, u 2026. godini planiran je nastavak aktivnosti na pisanju enciklopedijskih članaka. Odrednice koje su preuzete iz leksikonâ, obradiće se prema novoj kategorizaciji i u skladu sa enciklopedijskim i leksikografskim standardima.

2. Početak rada na uredničkoj i leksikografskoj redakтури enciklopedijskih članaka.

Uporedo sa pisanjem enciklopedijskih članaka, sredinom 2026. godine, planira se i početak aktivnosti na uredničkoj i leksikografskoj redakтури enciklopedijskih članaka, što podrazumijeva angažovanje urednikâ i članova uredništava oblasti, tema i struka koji će biti zaduženi za uredničku redakтуру.

3. Održavanje redovnih sjednica Redakcije *Enciklopedije Crne Gore*.

U 2026. godini planira se nastavak održavanja redovnih sjednica Redakcije *Enciklopedije Crne Gore*, u cilju planiranja i kontinuiteta rada, kao i izvještavanja o aktivnostima uredništava oblasti, tema i struka i donošenja odluka iz nadležnosti Redakcije.

4. Održavanje sjednica uredništava oblasti, tema i struka u *Enciklopediji Crne Gore*.

U 2026. godini planira se nastavak aktivnosti urednika i članova uredništava u okviru uredništava oblasti, tema i struka u *Enciklopediji Crne Gore*, prema sljedećoj strukturi: tri uredništva oblasti: Priroda, Država i društvo, Kultura. U okviru oblasti Priroda, planiran je nastavak rada dva uredništva tema: Uredništvo teme Biodiverzitet i Uredništvo teme *Geodiverzitet*. U okviru oblasti Država i društvo, aktivnosti će nastaviti i četiri uredništva tema: Uredništvo teme Istorija, Uredništvo teme Država, politika i građansko društvo, Uredništvo teme Pravo i Uredništvo teme Privreda. U okviru teme Država, politika i građansko društvo, svoje aktivnosti nastaviće dva uredništva struke: Uredništvo struke Sport i Uredništvo struke Mediji. U okviru oblasti Kultura, aktivnosti će nastaviti pet

uredništva tema: Uredništvo teme Umjetnička kultura, arheologija, etnologija i kulturna dobra, Uredništvo teme Dramske umjetnosti, Uredništvo teme Književnost, Uredništvo teme Jezik i Uredništvo teme Muzika.

5. Održavanje sjednica Uređivačkog odbora *Enciklopedije Crne Gore*.

U toku 2026. godine planirano je da se održi četiri do šest sjednica Uređivačkog odbora *Enciklopedije Crne Gore*, konsultativnog organa Redakcije *Enciklopedije Crne Gore*.

6. Međunarodna saradnja.

U 2026. godini predviđen je nastavak saradnje sa drugim akademijama i srodnim leksikografskim institucijama u cilju edukacije i razmjene iskustva u izradi enciklopedijâ, na osnovu potpisanih memoranduma o saradnji na izradi *Enciklopedije Crne Gore* (Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Srpska akademija nauka i umjetnosti, Makedonska akademija nauka i umjetnosti, Albanska akademija nauka).

7. Učešće na međunarodnim konferencijama:

U oktobru 2026. planirano je učešće predstavnika Leksikografskog centra na međunarodnoj konferenciji evropskih enciklopedija 2026, koja će se održati u Tbilisiju, u Gruziji, u okviru Mreže evropskih enciklopedija, čiji je Leksikografski centar CANU jedan od osnivača.

8. Priprema međunarodnih projekata.

U toku 2026. godine planira se učešće u pripremi aplikacija za učešće u međunarodnim projektima u vezi sa izradom *Enciklopedije Crne Gore*, u saradnji sa sličnim leksikografskim institucijama u regionu i inostranstvu.

9. Edukacija.

U 2026. godini planira se nastavak aktivnosti na edukaciji. Edukaciju će sprovoditi saradnici iz Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“ iz Zagreba, u vidu stručnih radionica, za leksikografsku redakciju za zaposlene i saradnike u izradi *Enciklopedije Crne Gore*, kao i za pisanje enciklopedijskih članaka za autore, na osnovu potpisanog Memoranduma o saradnji između dvije institucije u pripremi *Enciklopedije Crne Gore*. Edukaciju će sprovoditi i druga lica i institucije, takođe, na osnovu memorandumâ o saradnji. Predviđene su i studijske posjete Leksikografskom zavodu „Miroslav Krleža“ u cilju istraživanja građe i edukacije.

10. Nastavak rada radnog tima za likovno-grafičko uređenje *Enciklopedije Crne Gore*.

U okviru rada na Abecedaru *Enciklopedije Crne Gore*, na osnovu

kriterijuma za ilustracije i Abecedara ilustracija, radni tim za likovno-grafičko uređenje *Enciklopedije Crne Gore* u 2026. godini nastaviće rad na likovnom i grafičkom uređivanju *Enciklopedije Crne Gore*.

11. Nastavak rada na dizajnu *Enciklopedije Crne Gore*.

Radni tim za idejno rješenje dizajna *Enciklopedije Crne Gore* nastaviće svoje aktivnosti u 2026. godini.

2. NAUČNOISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST

2.1. ODJELJENJE PRIRODNIH NAUKA

2.1.1. Aktivnosti Odjeljenja prirodnih nauka

Aktivnosti Odjeljenja prirodnih nauka u 2026. godini će se odvijati kroz sjednice koje će se, po pravilu, održavati jednom mjesečno, i na kojima će se razmatrati programska i tekuća aktivnost.

Aktivnosti Odjeljenja prirodnih nauka u 2026. godini će se odvijati i kroz rad pripadajućih odbora, koji će raditi na realizaciji utvrđenih naučnoistraživačkih projekata, organizovati održavanje naučnih skupova i rasprava, konferencija, okruglih stolova, tribina i izdavačke djelatnosti.

2.1.2. Naučnoistraživački rad

Naučnoistraživačka aktivnost Odjeljenja prirodnih nauka odvijat će se u okviru: rada na naučnoistraživačkim projektima, tribina, okruglih stolova, konferencija, naučnih skupova, izdavačke djelatnosti i individualnog rada članova Odjeljenja.

Akademik Igor Đurović započet će istraživanje na naučnoistraživačkom projektu *Estimacija parametara multitonskih sinusoidalnofrekvencijski moduliranih signala*. U okviru ovog projekta će se razmatrati estimacija multitonskih sinusoidalnofrekvencijski moduliranih signala (MTSFM). Značaj obrade MTSFM signala potiče iz dva razloga: teorijski su teški za estimaciju i praktično su se pokazali veoma važnim. Drugi razlog je, nažalost, jasan svakoga dana. Radarske mete u vidu malih dronova mogu da ugroze vojnu i civilnu infrastrukturu, često desetinama hiljada puta skuplju od njih samih, kao i da izazovu velike gubitke ljudskih života. Gotovo da nema načina za jednostavnu detekciju pošto su im svi oblici elektronskih otisaka veoma mali, lete nisko, mogu biti pokriveni klaterom koji daje vegetacija ili vodene površine itd. Gotovo da je jedino efektivno sredstvo radio-elektronsko ometanje, ali su programi instalirani na ovim dronovima sve sofisticiraniji, pa ne zahtijevaju direktno upravljanje ili na manjim distancama (koje više i nijesu tamo male i dostižu desetine kilometara) mogu biti vođeni optičkim kablovima.

Akademik Perko Vukotić sprovede istraživanje na dvogodišnjem projektu *Radonski potencijal lokacija nad boksitima*. Udisanje prirodnog radioaktivnog gasa radona štetno je po zdravlje ljudi. Po pravilu, osnovni izvor radona u zgradama je tlo ispod zgrade, a boksiti sadrže povećane koncentracije uranijuma i torijuma čijim se radioaktivnim raspadom dobijaju radioizotopi radona. Boksitna ležišta i pojave zapremaju veliki prostor u kraškim oblastima Crne Gore, te su neka ruralna naselja podignuta u njihovoj blizini, neke zgrade izgrađene iznad samih boksitnih ležišta, a neke čak imaju temelje direktno u boksitima. Cilj

planiranih multidisciplinarnih istraživanja (pripadaju fizici i geologiji, a u manjoj mjeri i pedologiji i građevinarstvu) je da se odredi radonski potencijal lokacija nad boksitima i odgovori na pitanje da li boksiti sa njihovom relativno povećanom prirodnom radioaktivnošću uzrokuju povećane koncentracije radona u zgradama izgrađenim nad njima, ili boksiti, zbog njihove glinovite strukture i zato očekivano male propustljivosti za zemni gas, predstavljaju barijeru za konvekciona kretanja radona u karstu i stoga smanjen dotok radona iz krečnjačke podine na površinu terena i u zgrade. U tom cilju biće odabrano za istraživanje dvadesetak naseljenih lokacija nad boksitima, među kojima obavezno nekoliko njih na površinskim pojavama boksita.

U okviru projekta *Algebarsko-geometrijski aspekti dinamike mehaničkih sistema*, čiji je rukovodilac akademik Ranislav Bulatović, biće razmatrana specifična pitanja iz oblasti dinamike mehaničkih sistema sa konačnim brojem stepeni slobode, uključujući dekompoziciju sistema, analizu njihove stabilnosti, kao i specifičnosti primjene eksplicitnih diferencijalnih jednačina kretanja za sisteme sa različitim ograničenjima (holonomnim i neholonomnim), koje se zasnivaju na Moore–Penrose inverziji.

Akademik Ljubiša Stanković zapoćeće rad na naučnoistraživačkom projektu *Specijalna analiza i filtriranje signala na orijentisanim acikličnim grafovima*. Cilj projekta je dalji razvoj teorijskog okvira za spektralnu analizu i obradu signala na orijentisanim grafovima, sa posebnim fokusom na orijentisane aciklične grafove (DAG-ove). Istraživanje će obuhvatiti razvoj optimalnih i adaptivnih algoritama (npr. LMS na grafovima), konstrukciju teorijskog okvira za vertex-frequency analizu, kao i koncept kompresivnog odabiranja i rekonstrukcije rijetkih signala u ovom domenu. Poseban fokus biće na daljem razvoju Fourierove analize za DAG-ove i njenim primjenama. U sklopu projekta razvijene metode biće testirane na realnim podacima, čime će se obezbijediti evaluacija i demonstracija praktične vrijednosti novih algoritama.

U okviru rada na projektu *Grasmanove mnogostrukosti $G_{n,2}$ – hipereliptički rod i T^n -ekvivarijantne kohomologije*, čiji je rukovodilac akademik Svjetlana Terzić, a koji je prijavljen za 2026. godinu, planirano je sledeće:

- topološki opis podmnogostrukosti u $G_{n,2}$, invarijantnih u odnosu na dejstvo kompaktnog torusa T^n , čiji prostor orbita ima simpleksičku strukturu;
- izučavanje analitičkih i algebarskih svojstava, u prethodnoj fazi rada definisanog, hipereliptičkog roda nivoa N , kao i njegove primjene u različitim topološkim kontekstima;

- opis kombinatorne strukture realnog aranžmana hiperravni $J_{n,2}$, opis kohomološkog prstena komplementa kompleksikovanog aranžmana hiperravni $J_{n,2}$, uspostavljanje veze između ovog kohomološkog prstena i kohomološkim prstenom prostora T^n - orbita za $G_{n,2}$.

Akademik Milojica Jaćimović otpoćeće rad na dvogodišnjem naučnoistraživačkom projektu *Pregled analiziranih genealoških DNK podataka u Crnoj Gori – Uvid u genetsku strukturu savremenog i drevnog stanovništva Crne Gore i ključne pravce migracija*. U okviru istraživanja na projektu, napraviće se pregled dostupnih dosadašnjih rezultata tih israživanja (projektnih i individualnih). Postojeći rezultati će se objediniti i prikazaće se odnos DNK haplo grupa drevnog i savremenog stanovništva Crne Gore. Dobijeni rezultati sa pregledom populacione genetike biće prezentirani javnosti, uz interpretaciju mogućih migracionh pravaca elacija među stanovništvom.

Naučnoistraživački projekat *Optimizacija, varijacione nejednakosti, hiperbolički prostori i matematičke osnove mašinskog učenja*, čiji je rukovodilac akademik Milojica Jaćimović. U okviru rada na projektu izučavaće se matematičke osnove koje odgovaraju novim istraživačkim trendovima u mašinskom učenju, reprezentaciji podataka u prostorima sa negativnom krivinom. Nastaviće se sa izučavanjem algoritama gradijentnog tipa, adaptiranih za rješavanje kvazivarijacionih nejednakosti i algoritama koji se primjenjuju u mašinskom učenju. Cilj je da se prati koji se i na koji način matematički koncepti koriste u mašinskom učenju.

Akademik Vukić Pulević rukovodiće projekom *Istraživanje biologije oprašivanja, reprodukcije i klijanja sjemena stenoendemične vrste *Petrolanium crnojevicii** koji je usmjeren na istraživanje skorootkrivene, stenoendemične i kritično ugrožene biljne vrste *Petrolanium crnojevicii*, koja prema kriterijumima Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN) spada u kategoriju vrsta sa izuzetno visokim rizikom od nestanka. Zbog nedostatka podataka o biologiji oprašivanja i reproduktivnom potencijalu ove vrste, neophodno je sprovesti ciljana istraživanja koja će omogućiti definisanje naučno utemeljenih mjera zaštite. Planom rada predviđene su tri komplementarne aktivnosti: identifikacija i monitoring prirodnih oprašivača kroz terenska istraživanja, sakupljanje i očuvanje sjemena radi formiranja početnog genofonda za *ex situ* konzervaciju, kao i razvoj protokola za klijanje sjemena u kontrolisanim uslovima. Realizacijom ovih aktivnosti obezbijediće se bolji uvid u reproduktivnu ekologiju vrste *Petrolanium crnojevicii*, stvoriće se osnova za dugoročno očuvanje i potencijalnu reintrodukciju populacija, kao i doprinos jačanju nacionalnih kapaciteta za istraživanje i zaštitu endemične flore.

Ukoliko bude odobrena finansijska podrška kroz EU LIFE program, projektom *Transition Action for Local Authorities: IMPACT on Heating & Cooling* (TALA-IMPACT) rukovodiće akademik Igor Đurović. Na inicijativu koja je potekla od Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) poziv je dobijen od Sekretarijata za planiranje prostora i održivi razvoj Glavnog grada Podgorice. Glavni cilj projekta je razvoj planova grijanja i hlađenja za glavne gradove u regiji, u skladu sa zahtjevima Direktive o energetske efikasnosti EU, prema kojoj svi gradovi sa više od 45.000 stanovnika imaju obavezu izrade strateških planova za dekarbonizaciju sistema centralizovanog i individualnog grijanja i hlađenja. Učešće ENEKO centra u projektu odnosi se na mobilisanje sopstvenih resursa i angažovanje stručnih saradnika za izradu plana grijanja i hlađenja za Glavni grad Podgoricu, čime se doprinosi jačanju lokalnih kapaciteta, unapređenju održivog energetskog planiranja i ostvarivanju ciljeva Evropske unije u pogledu smanjenja emisija CO₂ za najmanje 55% do 2030. godine. Projekat se u cjelosti finansira sredstvima Evropske unije.

2.1.3. Naučni skupovi

1. *Vještačka inteligencija u zdravstvenoj zaštiti – izazovi i mogućnosti*, u organizaciji Odbora za medicine, mart 2026;
2. *Aktuelnosti u medicini*, u organizaciji Odbora za medicinu CANU – SANU – MANU, kraj maja/početak juna 2026;
3. *Signal processing, state-of-the-arts and perspectives*, u organizaciji Odbora za informaciono-komunikacione tehnologije, jun 2026;
4. *Napredne strategije upravljanja mrežnim inventarima za energetski bezbjedne sisteme: Iskustva iz NATO projekta SCI2M*, u organizaciji Odbora za tehničke nauke, jesen 2026;
5. *Zaštita krvnih sudova – ključ očuvanja zdravlja u XXI vijeku*, u organizaciji Odbora za medicinu, kraj septembra / početak oktobra 2026;
6. *Humane genomske varijacije u populaciji Slovenije i Crne Gore*, u organizaciji Odbora za medicinu, oktobar 2026;
7. *Primjena vještačke inteligencije u medicini*, u organizaciji Odbora za medicinu, novembar 2026.

2.1.4. Konferencije

1. *Advances in Modern Topology*, u organizaciji Odbora za matematiku, oktobar 2026;
2. IX Balkanski botanički kongres, u organizaciji ENEKO centra, UCG, Prirodnjačkog muzeja Crne Gore, septembar/oktobar 2026. godine.

2.1.5. Okrugli stolovi

1. *Izazovi u implementaciji 5G mobilnih mreža u Crnoj Gori*, u organizaciji ENEKO centra i EKIP-a, januar 2026;
2. *Mladi u viziji naučnoistraživačkog rada u poljoprivredi i proizvodnji hrane u Crnoj Gori*, u organizaciji Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, druga polovina februara 2026;
3. *Državna uprava i privreda i društvo – eServisi*, u organizaciji Odbora za informaciono-komunikacione tehnologije, 1. mart 2026;
4. *Uloga operatora distributivnog sistema (ODS) u procesu dekarbonizacije*, u organizaciji ENEKO centra i CEDIS-a, mart 2026;
5. *Zagađenje vazduha od drumskog saobraćaja u Crnoj Gori*, u organizaciji Odbora za tehničke nauke, 13. mart 2026;
6. *Modifikacija industrijskog otpada za potrebe katalitičke konverzije CO₂*, u organizaciji Odbora za tehničke nauke, mart 2026;
7. *Inhtiofauna Jadrana, uticaj klimatskih promjena – izazovi*, u organizaciji Odbora za biologiju i hemiju, početak aprila 2026;
8. *Valorizacija speleoloških resursa Crne Gore*, u organizaciji Odbor za geologiju i geografiju, april 2026;
9. *Zagađenje mikroplastikom*, u organizaciji Odbora za tehničke nauke, april 2026;
10. *Demografski izazovi i problemi Crne Gore u XXI vijeku*, u organizaciji Odbora za geologiju i geografiju, oktobar 2026;
11. *Vještačka inteligencija – šanse, izazovi, opasnosti*, u organizaciji Odbora za informaciono-komunikacione tehnologije, 1. oktobar 2026;
12. *Značaj baterijskog skladištenja električne energije za elektroenergetski sistem Crne Gore*, u organizaciji ENEKO centra i COTEE-a, tokom 2026;
13. *Dekarbonizacija saobraćaja sa osvrtom na V2G tehnologiju (Vehicle-to-Grid)*, u organizaciji ENEKO centra i COTEE-a, tokom 2026;
14. *Izazovi u regulativi budućih telekomunikacionih mreža 5G/6G*, u organizaciji ENEKO centra, druga polovina 2026;

15. *Crvene liste u Crnoj Gori – dostignuća i izazovi*, u organizaciji Odbora za biologiju i hemiju, tokom 2026.

2.1.6. Tribine

1. Prof. dr Dalibor Ballian, *Genetička raznolikost ekonomskih vrsta u šumama Bosne i Hercegovine*, u organizaciji ENEKO centra, 21. mart 2026;
2. Dr Miroslava Savković-Vukčević, *Da li nam je potrebna tamna materija u spiralnim galaksijama*, u organizaciji Odbora za matematiku i fiziku, 18. mart 2026;
3. Prof. dr Goran Barović, *Kartografija Crne Gore – istorijski razvoj, aktuelno stanje, mogućnost razvoja*, u organizaciji Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, april/maj 2026;
4. Prof. dr Mirjana Ivanović, *Etički aspekti vještačke inteligencije i rodna ravnopravnost*, u organizaciji Odbora za matematiku i fiziku, 15. april 2026;
5. Prof. dr Ante Vujić, *Sirfide i njihova društvena percepcija – od samo jedne od grupa diptera do druge po važnosti grupe polinatora u prirodi*, u organizaciji ENEKO centra, maj 2026;
6. Dr Nikola Pejović, *Bjesnilo u Crnoj Gori – epizootiološka situacija i suzbijanje*, u organizaciji Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, jun 2026;
7. Dr Ivo Maljević, *Savremeni trendovi u telekomunikacijama ili 3GPP kroz vrijeme: tehnološki skokovi od 100 kbps do 100 gbps*, u organizaciji Odbora za informaciono-komunikacione tehnologije;
8. Prof. dr Ljubomir Majdandžić, *Stanje i perspektive korišćenja sunčeve energije u Evropskoj uniji*;
9. Dr Marjan Komnenov, *Fauna paukova (Aranea) Crne Gore*, u organizaciji ENEKO centra, maj/septembar 2026;
10. Prof. dr Pierre Ibisch, *A concept rooted in ecosystem ecology and thermodynamics, from restoration and rewilding to pronaturation*, u organizaciji ENEKO centra, maj/septembar 2026;
11. Prof. dr Gordana Tomović, *Crvena knjiga flore Srbije (vaskularne biljke) – izazovi primene IUCN kriterijuma i načini rešenja na regionalnom i nacionalnom nivou*, u organizaciji ENEKO centra, septembar 2026;
12. Dr. Marjan Niketić, *Od morfologije do mema – podvrste kao evolutivni potencijal ili taksonomska fikcija?*, u organizaciji ENEKO centra, septembar 2026;

13. Prof. dr Branko Dragović, tema nije dostavljena, u organizaciji Odbora za matematiku i fiziku.

2.1.7. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će razmotriti ponuđene rukopise, obezbijediti recenzije i sprovesti određeni postupak za njihovo objavljivanje prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti CANU.

Planirano je da izađu iz štampe:

1. *Katalog parazitskih osa (Hymenoptera, Braconidae, Aphidiinae) Crne Gore*, Željko Tomanović, Korana Kocić, Jelisaveta Čkrkić, Olivera Petrović-Obradović i Anđeljko Petrović;
2. *Katalog faune gmizavaca (REPTILIA) Crne Gore*, Lidija Leković i Katarina Ljubisavljević.
3. *Razvoj i primjena radiologije u Crnoj Gori: od prvih koraka do savremenih dostignuća*;
4. *Society + Technology = ? Future*, Momir Đurović.
5. Spomenica preminulom članu Akademije akademiku Milinku Šaranoviću;
6. *Katalog mahivna*, Snežana Dragičević, Beate Papp;
7. *Glasnik Odjeljenja prirodnih nauka*, br. 29.

2.2. ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

2.2.1. Aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka

Aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka u 2026. godini odvijace se kroz sjednice, koje ce se po pravilu održavati jednom mjesečno, na kojima ce se razmatrati programska i tekuća aktivnost.

Aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka u 2026. godini odvijace se kroz rad pripadajućih odbora, koji ce raditi na realizaciji utvrđenih naučnoistraživačkih projekata, organizovati održavanje naučnih skupova, okruglih stolova, panel-diskusija i naučnih tribina.

Izdavačka djelatnost zauzimaće značajno mjesto u radu Odjeljenja. Prioritet ce imati *Glasnik Odjeljenja*, zatim rukopisi koji su rezultat naučnoistraživačkog rada članova Odjeljenja, naučnih skupova i okruglih stolova.

2.2.2. Naučnoistraživački rad

Naučnoistraživački rad odvijace se u okviru rada na naučnoistraživačkom projektu Odbora za sociologiju i politikologiju *Društvena dinamika i stratifikacija u crnogorskom društvu od 1989. godine*, rukovodilac projekta je prof. dr Ilija Vujačić, vanredni član CANU, predsjednik Odbora.

Cilj projekta je da se sistematski analizira kontinuitet i promjene u obrascima društvene stratifikacije u Crnoj Gori tokom postsocijalističke transformacije i kapitalističke konsolidacije. Polazeći od činjenice da je prethodnih 35 godina obilježeno dubokim društveno-ekonomskim i političkim preobražajima, istraživanje ima za namjeru da pruži empirijski utemeljenu sliku procesa reprodukcije društvenih slojeva, sa posebnim akcentom na mehanizme društvene pokretljivosti i blokade vertikalnog napredovanja. Poseban doprinos projekta ogleda se u prevazilaženju dosadašnjeg metodološkog ograničenja

istraživanja stratifikacije, marginalne zastupljenosti elita u uzorcima, kroz uključivanje dodatnih uzoraka pripadnika političkih i ekonomskih elita.

Analiza će obuhvatiti tri ključne oblasti: (1) promjene u obrascima reprodukcije osnovnih društvenih grupa i elita, te njihov uticaj na dinamiku društvene pokretljivosti; (2) materijalni položaj i socio-ekonomske strategije domaćinstava, uključujući ispitivanje raširenosti prekarnog rada i rastućih regionalnih razlika; (3) vrijednosne orijentacije i socijalni kapital kao faktore koji oblikuju i legitimišu društvenu stratifikaciju. Posebna pažnja biće posvećena analizi povezanosti klasnih i regionalnih nejednakosti, kao i specifičnostima crnogorske transformacije koja je omogućila produženu reprodukciju socijalističke nomenklature u novim kapitalističkim okvirima.

Očekivani rezultati istraživanja odnose se na sveobuhvatno mapiranje društvene stratifikacije u Crnoj Gori tokom postsocijalističke transformacije i kapitalističke konsolidacije. Predviđa se jasniji uvid u obrasce društvene pokretljivosti i samoreprodukcije elita, te ulogu političko-ekonomskih resursa u oblikovanju društvenih nejednakosti. Rezultati će obuhvatiti analizu materijalnog položaja osnovnih društvenih grupa, regionalnih razlika i širenja prekarnog rada. Biće utvrđene promjene vrijednosnih orijentacija i preliminarna slika socijalnog kapitala. Istraživanje će pružiti empirijsku osnovu za teorijski razvoj sociologije stratifikacije i preporuke za politike socijalne kohezije. Rezultati istraživanja biće objavljeni u posebnoj publikaciji.

2.2.3. Naučni skupovi

1. *Građansko pravosuđe u Crnoj Gori – stanje i perspektive*, u organizaciji Odbora za pravne nauke;
2. *O pravnoj kulturi*, u organizaciji Odbora za pravne nauke, drugi kvartal 2026;
3. *Stanovništvo: izazovi, trendovi, seobe (svijet, Evropa, Crna Gora)*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju;

4. *AI ekonomija*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju.

2.2.4. Okrugli stolovi, panel-diskusije i rasprave

1. *Koliko smo daleko od EU?*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju;
2. *Antropologija ekonomije*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju;
3. *Tematska nastava istorije*, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
4. *Osposobljenost nastavnog kadra po završenom fakultetu za rad sa učenicima*, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
5. *O okvirnom nacionalnom kurikulumu*, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
6. *Garancija za mlade – ključ za obrazovanje, zaposlenje, obuku, pripravnništvo: stanje i perspektive EU i Crne Gore*, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
7. *Karijerno vođenje i obrazovanje: primjer obrazovne politike u EU i Crnoj Gori*, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
8. okrugli sto CANU i Venecijanske komisije na temu izbornog zakonodavstva, ustavnih izmjena, institucionalnih promjena u predvorju ulaska u Evropsku uniju, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju i Odbora za pravne nauke;
9. *Građansko obrazovanje u obrazovnom sistemu Crne Gore*, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju;
10. *Časopisi iz sociološko-politikoloških oblasti u Crnoj Gori*, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju;
11. *SCI liste*, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju;
12. *Posljedice vještačke inteligencije*, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju;
13. *Rasprava o institucijama vlasti*, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju.

2.2.5. Naučne tribine

1. Prof. dr Slavko Gaber, Pedagoški fakultet, Ljubljana, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
2. Prof. dr Aleksandar Baucal, Filozofski fakultet, Beograd, u organizaciji Odbora za obrazovanje;
3. Dr Ivan Piper, *Kineska kultura*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju;
4. Dr Marija Radunović, *Mediterranski korijeni Evrope*, u organizaciji Odbora za ekonomske nauke, demografiju i antropologiju;
5. predavanje posvećeno Robertu Alanu Dahlu, istaknutom američkom politikologu, pedagogu i političkom analitičaru, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju;
6. Prof. dr Petar Popović, Pravni fakultet, Zagreb – predavanje iz međunarodnih odnosa, u organizaciji Odbora za sociologiju i politikologiju.

2.2.6. Tribina *Naučno i umjetničko nasljeđe Crne Gore*

U okviru tribine *Naučno i umjetničko nasljeđe Crne Gore* sa Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore održaće se omaž akademiku Mijatu Šukoviću.

Sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta Crne Gore održaće se omaž akademiku Mirčeti Đuroviću.

2.2.7. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će razmotriti ponuđene rukopise, obezbijediti recenzije i sprovesti određeni postupak za njihovo objavljivanje prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti.

Planirano je da izađu iz štampe:

1. *Glasnik Odjeljenja društvenih nauka*, br. 28;
2. Zbornik radova sa naučnog skupa *Savremeni čovjek i smisao*;
3. Andreja Katančević, *Istorija prava Crne Gore*, I;
4. Spomenica preminulom članu akademiku Branislavu Šoškiću.
5. *Nastajanje i razvoj krivičnog prava u Crnoj Gori*;
6. Zbornik radova sa naučnog skupa *Država, demokratija, građanin – kriza i izazovi*;
7. Zbornik radova sa naučnog skupa *Reforma politike i proširenja EU*;
8. *Govor u pohvalu filozofije*, Vincenco Silvio Baranin (XV/XVI vijek).

LEKSIKOGRAFSKI CENTAR

Rad u Leksikografskom centru u 2026. godini odvijaće se u okviru rada na izradi *Enciklopedije Crne Gore*, leksikonâ, kao i kroz organizovanje drugih aktivnosti (međunarodne konferencije / okrugli stolovi / paneli / naučni skupovi / izdavačka djelatnost / međunarodna saradnja / edukacija).

Leksikoni

U 2026. godini nastaviće se rad na realizaciji 11 leksikona. U nastavku su date osnovne informacije o leksikonima u izradi, planirana dinamika rada u 2026. godini i rokovi, prema izvještajima glavnih i odgovornih urednika leksikona.

Etnološki leksikon Crne Gore (ELCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. jun 2019. godine. Planirani završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 1. decembar 2021. godine. Rok za izradu projekta produžen je, shodno tadašnjim normativim aktima, do 30. juna 2022. godine. Uz prekoračenje ovog roka, rad na *Leksikonu* je nastavljen (pisanje i urednička redaktura članaka) i u 2026. godini planirana je lektura i priprema za štampu. Glavna i odgovorna urednica *Leksikona* je prof. dr Dragana Radojičić, sekretar je dr Vladimir Roganović. Broj odrednica u *ELCG* je 640, od čega 219 biografskih i 421 predmetna. Broj autora leksikografskih članaka je 70. Predviđen broj ilustracija je 425.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: U prvom kvartalu predviđena je lektura leksikografskih članaka. U II kvartalu planirano je da se *Leksikon* pošalje u pripremu za štampu.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 30. januar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 30. april 2026. godine.

Leksikon dramskih umjetnosti Crne Gore (LDUCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. februar 2022. godine. Planirani završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 31. jul 2024. godine. Rok za izradu projekta produžen je, shodno tadašnjim normativim aktima, do 31. decembra 2024. godine. Uz prekoračenje ovog roka, planiran je nastavak rada na izradi *LDUCG* i u toku 2026. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je prof. mr Andro Martinović, sekretar je dr Luka Rakojević, samostalni savjetnik u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 1078, od čega 982 biografskih i 96 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 39. Predviđen broj ilustracija je oko 500.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: Izrada preostalih leksikografskih članaka; rad na ilustrativnom materijalu; urednička redaktura od strane glavnog urednika *Leksikona* i leksikografska redaktura od strane sekretara *Leksikona*; leksikografska obrada (unos i korigovanje uputnica).

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Održavanje sastanaka članova Redakcije *LDUCG* u skladu sa dinamikom sjednica Uredništva teme *Dramske umjetnosti u Enciklopediji Crne Gore*; rad sa autorima leksikografskih članaka i angažovanje novih saradnika; posjeta Jugoslovenskoj kinoteci zbog prikupljanja neophodne dokumentacione i vizuelne građe; priprema ilustrativnog materijala i regulisanje pripadajućih prava.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 31. mart 2027. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 30. jun 2027. godine.

Leksikon školstva Crne Gore (LŠCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 10. januar 2023. godine. Planirani završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 10. januar 2025. godine. Glavna i odgovorna urednica *Leksikona* je prof. dr Tatjana Novović, sekretar je Luka Vukićević, samostalni savjetnik u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 697, od čega 348 biografskih i 349 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 57. Predviđen broj ilustracija je 623.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: U prvom kvartalu 2026. godine predviđena je III faza u izradi *LŠCG* – priprema za štampu, korektura i

objavljivanje *Leksikona*.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Radni sastanci (po potrebi).

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 1. januar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 31. mart 2026. godine.

Leksikon književnosti Crne Gore (LKCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. decembar 2023. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 30. novembar 2025. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je akademik Pavle Goranović, sekretar je dr Luka Rakojević, samostalni savjetnik u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 1373, od čega 1137 biografskih i 236 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 66. Predviđen broj ilustracija je 545.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: I kvartal – završetak pisanja članaka i završetak posla urednika oblasti, rad na ilustrativnom materijalu; II kvartal – urednička redaktura od strane glavnog i odgovornog urednika, uporedo završetak rada na ilustrativnom materijalu; III kvartal – finalna leksikografska obrada, unos uputnica; IV kvartal – lektura, korektura.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Konsultacije s autorima, urednicima oblasti, članovima Redakcije.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 30. novembar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 1. mart 2027. godine.

Muzički leksikon Crne Gore (MLCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. decembra 2023. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, je 30. novembar 2025. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je akademik Žarko Mirković, sekretar je mr Jovana Drobnjak, samostalna savjetnica u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 734, od čega 410 biografskih i 324 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 24.

Predviđen broj ilustracija je 652.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: Planirano je da će urednička redaktura biti završena u martu 2026. godine, nakon čega će uslijediti naredni koraci u finalizaciji članaka: leksikografska obrada (unos i korigovanje uputnica), lektura, priprema za štampu, korektura, objavljivanje *Leksikona* u štampanom i veb izdanju i promocija *Leksikona*.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 30. septembar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 31. decembar 2026. godine.

Leksikon zdravstva Crne Gore (LZCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. decembar 2023. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 30. novembar 2025. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je akademik Goran Nikolić, sekretarka je Marica Knežević, samostalna savjetnica u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 702, od čega 447 biografskih i 255 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 76. Predviđen broj ilustracija je 317.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: I i II kvartal (II faza) – uređivanje članaka – glavni i odgovorni urednik, sekretar; leksikografska obrada (unos i korigovanje uputnica – sekretar; rad na ilustrativnom materijalu – urednik fotografije; III kvartal (II faza) – lektura; IV kvartal priprema za štampu, korektura i objavljivanje *Leksikona*.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 1. oktobar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (predaja u pripremu za štampu i štampu): 31. decembar 2026. godine.

Leksikon poljoprivrede i šumarstva Crne Gore (LPŠCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. decembar 2023. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 30. novembar 2025. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona*

je prof. dr Milan Marković, sekretar je Luka Vukićević, samostalni savjetnik u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 1733, od čega 400 biografskih i 1333 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 53. Predviđen broj ilustracija je 1041.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: I i II kvartal (II faza) – urednička redaktura i prihvatanje članaka od glavnog i odgovornog urednika; rad na ilustrativnom dijelu – urednik fotografije; III kvartal (II faza) – leksikografska obrada – označavanje uputnica (urednici oblasti) i unos i korigovanje uputnica (sekretar); IV kvartal (II faza) – lektura; I kvartal 2027. (III faza) – priprema za štampu, korektura i objavljivanje *Leksikona*.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Održavanje sastanaka Redakcije.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 1. januar 2027. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 31. mart 2027. godine.

Leksikon dijaspore Crne Gore (LDiCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. april 2024. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 31. mart 2026. godine. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je prof. emeritus Milan Vukčević, sekretarka je Deja Moštrokol, saradnica u Leksikografskom centru. Broj odrednica u *Leksikonu* je 616, od čega 419 biografskih i 197 predmetnih. Broj autora leksikografskih članaka je 60. Predviđen broj ilustracija je 512.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: I kvartal 2026. godine – završetak rada na pisanju leksikografskih članaka i nastavak rada na uredničkoj redakturi; II i III kvartal 2026. godine – urednička i leksikografska redaktura, nastavak rada na ilustrativnom materijalu i završetak uredničke redakture; IV kvartal 2026. godine – prihvatanje leksikografskih članaka, završetak rada na ilustrativnom materijalu i lektura.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 31. decembar 2026. godine.

Planiran završetak rada na projektu (predaja u pripremu za štampu i štampu): 31. mart 2027. godine.

Leksikon nauke i visokog obrazovanja Crne Gore (LNVOCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. septembar 2024. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 31. avgust 2026. godine. Ovaj projekat realizuju Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i Univerzitet Crne Gore. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je akademik Predrag Miranović, zamjenik glavnog i odgovornog urednika je prof. dr Veselin Mićanović, sekretarka je Jelena Pajović. Broj odrednica u *Leksikonu* je 828, od čega 710 biografskih i 118 predmetnih. Predviđeni broj autora leksikografskih članaka je 89. Predviđen broj ilustracija je 173.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: Planiran je početak II faze realizacije projekta – pisanje članaka, urednička i leksikografska redaktura, kao i pribavljanje ilustrativnog materijala, nakon potpisivanja ugovora sa urednikom fotografije.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 31. decembar 2026. godine.

Leksikon se realizuje u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, koji je preuzeo obavezu da snosi 50% troškova ovog leksikografskog projekta. S obzirom na to da UCG do sada nije izvršio svoj dio finansijskih obaveza, to može blago uticati na dinamiku realizacije ovog projekta.

Planiran završetak rada na projektu (predaja u pripremu za štampu i štampu): 1. april 2027. godine.

Leksikon pravne kulture Crne Gore (LPKCG)

Osnovne informacije o projektu: Početak rada na projektu je 1. septembar 2025. godine. Planiran završetak rada na projektu, prema prijavi predloga projekta, jeste 31. avgust 2027. godine. Ovaj projekat realizuju Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je akademik Dragan K. Vukčević, zamjenica glavnog i odgovornog urednika je prof. dr Aneta Spaić, sekretar je Mašan Vukčević, saradnik u Leksikografskom centru. Ukupan broj odrednica, prema prijavi predloga projekta, jeste oko 1000.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: Od septembra 2025. do marta 2026. godine predviđa se rad na I fazi projekta – izrada i utvrđivanje

Abecedara, određivanje urednika oblasti, određivanje autora leksikografskih članaka i zaključivanje ugovora za pisanje leksikografskih članaka. Od marta 2026. do maja 2027. godine, predviđen je rad na II fazi izrade *Leksikona*: pisanje leksikografskih članaka, urednička i leksikografska redaktura članaka, određivanje urednika fotografije, pribavljanje ilustrativnog materijala i lektura (u 2027).

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nabavka literature i posjeta leksikografskim institucijama u regionu.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 1. jun 2027. godine.

Planiran završetak rada na projektu (predaja u pripremu za štampu i štampa): 1. septembar 2027. godine.

Leksikon bankarstva i finansija Crne Gore (LBFCG)

Osnovne informacije o projektu: Rad na projektu počeo je 1. novembra 2025. godine. Ovaj projekat je zajednički projekat Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Ministarstva finansija Crne Gore. Glavni i odgovorni urednik *Leksikona* je prof. dr Nikola Fabris, zamjenik glavnog i odgovornog urednika je Bojan Paunović, sekretarka je mr Jovana Drobnjak, samostalna savjetnica u Leksikografskom centru. Ukupan broj odrednica, prema prijavi predloga projekta, jeste oko 750.

Planirana dinamika rada po fazama u 2026. godini: Prva faza je izrada i utvrđivanje Abecedara, određivanje urednika struka/oblasti, određivanje autora leksikografskih članaka i zaključivanje ugovora – planirano trajanje 6 mjeseci (novembra–maja). Druga faza je pisanje, urednička i leksikografska redaktura, određivanje urednika fotografije i pribavljanje ilustrativnog materijala, prihvatanje leksikografskih članaka, lektura – planirano trajanje 15 mjeseci. Ova faza biće započeta u maju 2026. godine i nastaviće se u toku godine, a obuhvatiće pisanje članaka i početak aktivnosti na uredničkoj redakturi leksikografskih članaka.

Planirane druge aktivnosti u vezi sa izradom *Leksikona*: Nema.

Planirani rok za predaju *Leksikona* u pripremu za štampu (završena lektura): 1. avgust 2027. godine.

Planiran završetak rada na projektu (izlazak iz štampe): 1. novembar 2027. godine.

U 2026. godini predviđeno je prevođenje leksikona na engleski jezik. Prvi leksikon koji je planiran da se prevede je *Leksikon diplomatije Crne Gore*.

U 2026. godini planiran je početak rada na *Leksikonu geografije i ekologije Crne Gore*.

U 2026. godini planirano je da otpočnu aktivnosti na izradi novih leksikona, o čemu će se donijeti odluka po stvaranju uslova prema potpisanim sporazumima o saradnji, kao i drugim finansijskim, organizacionim i kadrovskim uslovima.

Okrugli stolovi / tribine / naučni skupovi

U 2026. godini planirano je organizovanje:

- Okruglog stola *Mjesto i uloga nacionalnih enciklopedija u kulturama država Zapadnog Balkana*;
- Panela *Enciklopedija Crne Gore*.

U zavisnosti od procjene redakcija leksikografskih projekata, biće organizovani okrugli stolovi, odnosno tribine ili naučni skupovi.

Izdavačka djelatnost

Planirano je da u 2026. godini iz štampe izađe pet leksikona:

1. *Leksikon školstva Crne Gore*;
2. *Etnološki leksikon Crne Gore*;
3. *Muzički leksikon Crne Gore*;
4. *Leksikon zdravstva Crne Gore*;
5. *Leksikon književnosti Crne Gore*.

Saradnja

U toku 2026. godine nastaviće se učešće u konferencijama u oblasti leksikografije, kao i saradnja sa akademijama i srodnim institucijama, kroz sljedeće aktivnosti:

- učešće predstavnika CANU na petoj Konferenciji evopskih enciklopedija u Tbilisiju (Gruzija);
- posjete akademijama i srodnim leksikografskim institucijama, u cilju istraživanja i rada na leksikografskim projektima.

Edukacija

U toku 2026. godine nastaviće se edukacija kroz organizovanje sljedećih aktivnosti:

- organizacija stručnih radionica u CANU koje će izvoditi predstavnici Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža” iz Zagreba, na osnovu Memoranduma o saradnji između dvije institucije;
- kontinuirana edukacija učesnika u izradi *Enciklopedije* u oblasti leksikografije, koju će sprovoditi tim za edukaciju u CANU;
- studijske posjete zaposlenih i saradnika u izradi *Enciklopedije Crne Gore* Leksikografskom zavodu „Miroslav Krleža”, u cilju istraživanja građe i edukacije u oblasti leksikografije;
- studijske posjete zaposlenih i saradnika u CANU u izradi *Enciklopedije Crne Gore* akademijama i srodnim institucijama, na osnovu memoranduma o saradnji, u cilju istraživanja građe, edukacije u oblasti leksikografije i sticanja uporednih iskustava.

Promocije izdanja Leksikografskog centra

U toku 2026. održaće se promocije objavljenih leksikona, na osnovu sporazuma o saradnji sa institucijama u Crnoj Gori, kao i izvan Crne Gore, u cilju

promovisanja leksikografskih djelatnosti CANU.

2.3. ODJELJENJE HUMANISTIČKIH NAUKA

2.3.1. Aktivnosti Odjeljenja humanističkih nauka

Aktivnosti Odjeljenja humanističkih nauka u 2026. godini odvijace se kroz sjednice koje ce se po pravilu održavati jednom mjesečno i na kojima ce se razmatrati programska i tekuća aktivnost.

Aktivnosti Odjeljenja humanističkih nauka u 2026. godini odvijace kroz rad pripadajućih odbora, koji ce organizovati naučne skupove, okrugle stolove, tribine i izložbe.

Izdavačka djelatnost zauzimaće značajno mjesto u radu Odjeljenja. Prioritet ce imati *Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka* i rukopisi koji su rezultat naučnoistraživačkog rada članova Odjeljenja.

Priprema aktivnosti za objavljivanje monografije posvećene Petru Lubardi, povodom 120 godina od rođenja.

1.3.2. Naučnoistraživački rad

Lingvistička istraživanja predviđena Programom rada Odbora za jezik odvijace se u okviru Instituta za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš”.

Rad Odbora realizovaće se u okviru dva naučnoistraživačka projekta: *Crnogorski dijalekatsko-onomastički kompleks* i *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* na izradi dijalekatskih rječnika (rječnika crnogorskih narodnih govora), rječnika jezika pisaca i izradi onomastičkih monografija/rječnika. Planirano je održavanje predavanja na osnovu istraživanja tj. tribine prof. dr Slavice Perović *Kognitivna poetika – metafora&co*, april; Naučnog skupa *Simo Matavulj – književni i jezički aspekt* sa Institutom za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, maj i tribine akademika Sreta Tanasića *Putevima osavremenjavanja književno-jezičke norme*, u saradnji sa Institutom za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, maj.

Planirano je da se prvi tom monografije *Istorija crnogorskog romana* (prof. dr Tatjana Đurišić) preda na recenziranje 2026. godine, kada se može i očekivati objavljivanje monografije.

U okviru Odjeljenja humanističkih nauka biće pokrenuta edicija *Savremena istorija Crne Gore*, rukovodilac akademik Đorđe Borozan.

U oblasti istorijskih nauka nastaviće se rad na naučnoistraživačkom projektu *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore (Izveštaji turskih (osmanskih) ambasadora sa Cetinja*, rukovodilac akademik Šerbo Rastoder. Očekuje se završetak poslova kritičkog sređivanja, lekture, korekture, izrade imenskog i geografskog indeksa, pisanje predgovora i svih pratećih obaveza.

Završetkom ovog dijela u projektu omogućiće se publikovanje izvještaja osmanskih ambasadora sa Cetinja kao najvažnijih izvora diplomatske provenijencije.

U oblasti istorijskih nauka akademik Niko Martinović nastaviće rad na naučnoistraživačkom projektu *Zbornik dokumenata za istoriju Crne Gore XV–XVII vijeka*. Nakon završetka transkripcije i prevoda tekstova dokumenata, kao i sprovođenja ostalih aktivnosti koje su navedene u ciljevima istraživanja, pristupiće se štampanju zbornika u dva toma: *Zbornik dokumenata za istoriju Crne Gore I (XV vijek)* i *Zbornik dokumenata za istoriju Crne Gore II (XVI–XVII vijek)*. Na početku prvog toma biće dat prikaz kotorske političke i društvene istorije perioda iz kog potiču dokumenta, što ima za cilj shvatanje konteksta vremena u kom su dokumenta nastala. Priređeni rukopisni zbornik sadržaće posebnu studiju u kojoj će biti iznijeta opšta saznanja o rukopisu i njegovoj sadržini, vrstama dokumenata koji se u njemu nalaze, organima koji su ih izdavali, kotorskoj i mletačkoj kancelariji i notarima.

U oblasti humanističkih nauka, akademik Đorđe Borožan nastaviće rad na projektu *Crna Gora u dokumentima L'archivio dell 'Ufficio storico dello stato Maggiore del Esercito Italiano (AUSSME), 1918–1920*. Cilj rada na projektu biće istraživanje i publikovanje arhivske građe, koja se odnosi na vojnu, političku i diplomatsku istoriju Crne Gore, a čuva se u Rimu. Rezultat rada na projektu biće publikovanje dvotomnog zbornika dokumenata, urađenog prema visokim priređivačkim standardima, koji podrazumijevaju publikovanje dokumenata na izvornom jeziku i njihovom prevodu na crnogorski jezik. Zbornik će sadržati uvodnu studiju i komentare dokumenata na crnogorskom i engleskom jeziku, kao i imenske registre.

Odbor za istoriju planira organizovanje jedne naučne tribine iz svoje oblasti.

Odbor za filozofiju sagledaće mogućnost organizovanja četiri okrugla stola povodom značajnih godišnjica istaknutih filozofa. Planirano je održavanje sljedećih okruglih stolova: *Mediji i medijska kultura u savremenoj digitalnoj civilizaciji* (u povodu 10 godina od smrti Umberta Eka), mart; *Etika odgovornosti* (u povodu 120 godina od rođenja Emanuela Lavinasasa), maj; *Humanističke nauke u 21. vijeku* (u povodu 100 godina od rođenja Mišela Fukoa), oktobar; *Književna antropologija Horhea Luisa Borhesa*, u saradnji sa Institutom za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, decembar.

Odbor za etnologiju pokrenuće pilot projekat *Etnologija u Crnoj Gori u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti*, koji se odnosi na koncipiranje i izradu

digitalne baze podataka, okrugli sto i izložbu. Cilj projekta biće da se koncipira, zatim započne (prvo sa digitalnom bazom podataka koja bi bila procesualna, tj. stalno ažurirana, potom i u formi adekvatne stručne publikacije, u zavisnosti od toka istraživanja) o svemu što je urađeno na planu etnološke nauke u Crnoj Gori, kao i koji bi to bili poželjni istraživački pravci za buduće istraživačke poduhvate.

Odbor za arheologiju će sagledati mogućnost organizovanja dva okrugla stola – *Zakonodavstvo u arheologiji, propisi i praksa*, februar i okruglog stola posvećenog arheološkinji Milevi Nikolaidis, septembar.

1.3.3. Naučni skupovi

1. *Simo Matavulj – književni i jezički aspekt*, Odbor za jezik i Institut za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, maj 2026.

1.3.4. Okrugli stolovi

1. Okrugli sto posvećen arheologu mr Jovanu Martinoviću, u organizaciji Odbora za arheologiju, februar 2026;
2. *Strani izvori za istoriju Crne Gore – Turski (osmanski) izvori*, u organizaciji Odbora za istoriju, tokom 2026;
3. *Zakonodavstvo u arheologiji, propisi i praksa*, u organizaciji Odbora za arheologiju, 19. februar 2026;
4. *Mediji i medijska kultura u savremenoj digitalnoj civilizaciji* (u povodu 10 godina od smrti Umberta Eka), u organizaciji Odbora za filozofiju, mart 2026;
5. *Etika odgovornosti* (u povodu 120 godina od rođenja Emanuela Levinasa), u organizaciji Odbora za filozofiju, maj 2026;
6. okrugli sto posvećen arheološkinji Milevi Nikolaidis, u organizaciji Odbor za arheologiju, 14. septembar 2026;
7. Okrugli sto *Etnologija u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti*, u organizaciji Odbora za etnologiju, 14. oktobar 2026;
8. *Humanističke nauke u 21. vijeku* (u povodu 100 godina od rođenja Mišela Fukoa), u organizaciji Odbora za filozofiju, oktobar 2026;
9. *Književna antropologija Horhea Luisa Borhesa*, u organizaciji Odbora za filozofiju i Instituta za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, decembar 2026.

1.3.5. Tribine

1. Prof. dr Siniša Jelušić, *Poziv Drugom: Filozofija dijaloga M. M. Bahtina*, u organizaciji Odbora za filozofiju, februar 2026;
2. Doc. dr Dragutin Papović, *Vladavina kralja Mihaila Vojislavljevića*, u organizaciji Odbora za istoriju, 1. mart 2026;
3. Prof. dr Dragan Bogojević, *Crna Gora kao egzotični topos u francuskim operama XIX vijeka*, mart/novembar 2026;
4. Prof. dr Olivera Popović, *Crnogorci u djelima italijanskih putopisaca na razmeđu XIX i XX vijeka*, mart 2026;
5. Prof. dr Ana Pejanović, *Plava luna kao autorski simbol i prevodilački problem („Noć skuplja vijeka“ i njen ruski prevod)*, april/maj 2026;
6. Prof. dr Slavica Perović, *Kognitivna poetika – metafora&co*, u organizaciji Odbora za jezik, april 2026;
7. Akademik Sreto Tanasić, *Putevima osavremenjavanja književno-jezičke norme*, u organizaciji Odbora za jezik i Instituta za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“, maj 2026.

2.3.6. Izložbe

1. Vizuelna prezentacija / izložba, u organizaciji Odbora za etnologiju, 9. decembar 2026.

2.3.7. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će razmotriti ponuđene rukopise, obezbijediti recenzije i sprovesti određeni postupak za njihovo objavljivanje prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti.

Plan izdavačke djelatnosti Odjeljenja humanističkih nauka za 2026. godinu je sadržan u tački 1.2.5.

1. *Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka*, br. 11;
2. Spomenica preminulom članu CANU akademiku Olgi Perović;
3. *Izveštaji turskih (osmanskih) konzula Podgorice, Bara i Ulcinja*, rezultat rada na projektu *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore*, priredio akademik Šerbo Rastoder;
4. *Kulturna baština Pive*, rezultat rada na istoimenom projektu, rukovodila projekta akademik Nenad Vuković;

5. *Nikola Petrović – crnogorski vladar i pjesnik kod Poljaka*, rezultat rada na projektu, rukovodilac projekta akademik Nenad Vuković;
6. *Zbornik dokumenata za istoriju Crne Gore*, tom I i II, rezultat rada na istoimenom projektu, rukovodilac projekta akademik Niko Martinović;
7. *U traganju za bićem: Filozofija i književnost i drugi ogledi*, Siniša Jelušić;
8. *Istorija crnogorskog romana*, tom I, Tatjana Đurišić;
9. *Onomastika Gornjeg Bihora*, Draško Došljak,;
10. *Stazama govora Crnogorskog primorja*, Miodrag Jovanović;
11. *Crna Gora u dokumentima L'Archivio dell' Ufficio Storico dello Stato Maggiore del Esercito Italiano (AUSSME), 1918–1920* (na osnovu Sporazuma o saradnji CANU i Ministarstva odbrane Crne Gore), I, II i III tom;
12. *Paštrovske isprave*, Jelica Stojanović;
13. *Crna Gora i Italija u vrijeme Velike istočne krize 1875–1878*, priredili Slavko Burzanović i Ljiljana Aleksić-Pejković;
14. *Žena u crnogorskoj patrijarhalnoj kulturi 1878–1918*, knjiga I, II i III, Slavka Jovičević;
15. *Istorija Rumunije 1821–1989*, Joan Aurel Pop, Joan Bolovan Georg Jakob, Marčelo Saladan i Kosmin Popa;
16. *Arhitektura u Crnoj Gori između dva svjetska rata*, Slađana Žunjić;
17. Zbornik radova *Aspekti poetike Danila Kiša – interdisciplinarna tumačenja*.

INSTITUT ZA JEZIK I KNJIŽEVNOST „PETAR II PETROVIĆ NJEGOŠ”

Naučnoistraživački rad

Naučnoistraživački rad u 2026. godini u Institutu za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“ odvijati će se kroz lingvistička istraživanja, koja će, kao i prethodnih godina, biti realizovana prema Programu Odbora za jezik CANU. Takođe, nastaviće se naučnoistraživačka djelatnost iz oblasti nauke o književnosti i biće proširena novim aktivnostima.

U 2026. godini biće nastavljen rad na *Rječniku jezika Mihaila Lalića*. Planirano je da se završi leksikografska obrada odrednica koje bi činile prva dva toma predviđenog višetomnog izdanja, nakon čega bi se ta dva toma publikovala istovremeno.

Biće nastavljen i intenziviran rad na pojedinačnim temama u okviru projekta *Crnogorski dijalekatsko-onomastički kompleks*. To podrazumijeva nastavak na obradi rječničke građe za *Rječnik govora okoline Pljevalja* (doc. dr Jelena Gazdić) i njegovo privođenje kraju, kao i pripremu za štampu *Rječnika govora okoline Tivta* (doc. dr Miomir Abović).

U 2026. godini planiran je nastavak terenskog rada na sakupljanju onomastičke građe sa područja Cuca i Bjelica (mr Sanja Šarović), kao i onomastičke građe sa područja Potarja (prof. dr Draga Bojović) i područja okoline Pljevalja (doc. dr Jelena Gazdić). Predviđeno je da se navedene aktivnosti završe do kraja 2026. godine, čime će biti upotpunjena i dodatno obogaćena postojeća onomastička građa CANU jedinicama sa onih područja koja nijesu bila obuhvaćena ranijim onomastičkim istraživanjima.

Nastaviće se rad na temi *Raščitavanje i analiza Paštrovskih isprava* (prof. dr Jelice Stojanović).

Iz oblasti nauke o književnosti u 2026. godini nastaviće se

naučnoistraživački rad na projektu *Barok u književnosti i umjetnosti Boke Kotorske – mediteranski kontekst* (rukovodilac prof. dr Siniša Jelušić, vanredni član CANU). Istraživanja će biti finalizovana studijama iz posebnih disciplina posvećenih ovoj temi. Radiće se i na organizaciji okruglog stola na kojem će biti prezentovani rezultati ovih istraživanja.

Planiran je i početak realizacije velikog međunarodnog projekta u saradnji sa Institutom svjetske književnosti Ruske akademije nauka „A. M. Gorki“ i Odeljenjem jezika i književnosti Srpske akademije nauka i umetnosti na temu *Lav Tolstoj i kulturno nasljeđe Južnih Slovena – recepcija, uticaji* (ka 200-godišnjici rođenja pisca).

Naučni skupovi

1. *Simo Matavulj – književni i jezički aspekt*, u saradnji sa Odborom za jezik CANU, maj 2026.

Okrugli stolovi

1. *Film, književnost, slikarstvo: Živko Nikolić* (povodom 85 godina od rođenja i 25 godina od smrti Živka Nikolića, jednog od najznačajnijih evropskih reditelja), u saradnji sa Odeljenjem umjetnosti CANU, maj 2026;
2. *Poezija i metafizika – Rajner Marija Rilke* (povodom 100 godina od smrti), oktobar 2026;
3. *Književna antropologija Horhe Luisa Borhesa* – u saradnji sa Odborom za filozofiju CANU, decembar 2026.

Tribine

1. Prof. dr Slavica Perović, *Kognitivna poetika – metafora & comp.* – u saradnji sa Odborom za jezik CANU, april 2026;

2. Akademik Sreto Tanasić, SANU, *Putevima osavremenjavanja književnojezičke norme* – u saradnji sa Odborom za jezik CANU, maj 2026.

Izdavačka djelatnost

1. *Onomastika Golije i Duge*, Radmila Vukčević-Jovančević;
2. *Onomastika Gornjeg Bihora*, Draško Došljak;
3. *Rječnik govora okoline Tivta*, Miomir Abović.

2.4. ODJELJENJE UMJETNOSTI

2.4.1. Aktivnosti Odjeljenja umjetnosti

Aktivnosti Odjeljenja umjetnosti u 2026. godini odvijat će se kroz sjednice koje će se po pravilu održavati jednom mjesečno, a na kojima će se razmatrati programska i tekuća aktivnost. Takođe, aktivnosti Odjeljenja umjetnosti u 2026. godine će se odvijati u skladu sa Programom rada, kroz realizaciju naučnoistraživačkih projekata, tribina o aktuelnim društvenim pitanjima, izložbi, koncerata, filmskih projekcija kao i kroz izdavačku djelatnost.

2.4.2. Naučnoistraživački rad

Naučnoistraživački rad u Odjeljenju umjetnosti u 2026. godini odvijat će se u okviru rada na utvrđenim naučnoistraživačkim projektima i temama, organizovanje tribina i promocija, izdavačke djelatnosti, kao i kroz individualni rad članova Odjeljenja.

U 2026. godini planira se rad na naučnoistraživačkom projektu *Zbogom oružje*, kojim rukovodi Branka Baletića, vanredni član CANU. Cilj projekta je pokrenuti društvenu debatu o problemu široke rasprostranjenosti i lake dostupnosti vatrenog oružja maloljetnim licima. Bez eksplicitnog prikazivanja nasilja želimo ostaviti snažan utisak na gledaoca, koji će ga probuditi i podstaći na razmišljanje. Planirano je da film *U podne puška* bude završen u prvoj polovini 2026. godine, a da specijalne projekcije i prateća debata budu organizovane u drugoj polovini 2026. godine.

U 2026. godini se nastavlja rad na dvogodišnjem naučnoistraživačkom projektu *Goli otok – otisak*, kojim rukovode akademici Anka Burić, Niko Martinović i Dragan K. Vukčević. Prioritetan cilj ovog projekta jeste osobena umjetnička memoracija golootočke kalvarije zatočenih Crnogoraca. Bio bi to novum – kontrapunkt sačinjen od likovnog uobličenja i filmsko esejističkih notacija, rezultat sinteze istraživačkih preduzeća i povijesnog fakticiteta. Nakon završenih preliminarija, pristupilo bi se materijalizaciji jedne jedinstvene ideje i njene adekvatne prezentacije. Naime, esenciju projekta, uz filmske i esejističke segmente, predstavljao bi reminiscentan likovni rad, mozaik (instalacija): *Goli otok – otisak*, sačinjen od 3.316 kamenčića donesena sa Golog otoka.

Pored toga, u 2026. godini planira se početak rada na dvogodišnjem

naučnoistaživačkom projektu *Miroslav Krleža i Crna Gora*, kojim rukovodi akademik Pavle Goranović. Cilj istraživanja je sagledavanje onog dijela opusa Miroslava Krleže koji se odnosi na Crnu Goru. Centralno mjesto pripašće Besjedi povodom dodjele Njegoševe nagrade, u cetinjskoj Biljardi, 1966. godine, kada su ovim priznanjem nagrađene Krležine kultne *Zastave*. Cilj je i podsticanje međuakademijske saradnje između CANU i HAZU. Rezultat istraživanja jeste sakupljanje svih zasebnih tekstova, komentara, fragmenata, pisama i sl., kojim se afirmiše veza Krleže sa Crnom Gorom, njenim nasljeđem i stvaralaštvom. Riječ je o materijalu koji se nalazi u objavljenim djelima, ali i izvan knjiga. Biće obavljena metodološki precizna i detaljna pretraga tekstova različitih žanrova – epistolarna književnost, intervjui, eseji, proza, govori, zapisi itd.

U 2026. godini planira se nastavak proizvodnje audio-vizuelnih priloga *Portreti članova Crnogorske akademije nauka i umjetnosti*, rukovodioca Branka Baletića, vanrednog člana CANU.

2.4.3. Tribine

1. *Crna Gora kao jedan grad*, arhitektura;
2. *Sinteza umjetnosti*, arhitektura.

2.4.4. Promocije knjiga

Planiraju se promocije knjiga i edicija Odjeljenja umjetnosti, kao i na sajmovima u Beogradu, Sarajevu, Podgorici, Ljubljani i Zagrebu.

2.4.5. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će razmotriti ponuđene rukopise, obezbijediti recenzije i sprovesti određeni postupak za njihovo objavljivanje prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti.

U 2026. godini planirano je da izađe iz štampe:

1. *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, br. 35;
2. *Kad se vladaoci svađaju*, Ismail Kadare;
3. *Plava luna*, Dimitrije Popović, Pavle Goranović;

4. *U potrazi za idealnim gradom*, Mileta Bojović;
5. *Izabrane priče*, Vlada Urošević (u okviru saradnje sa MANU);
6. *Izabrane pjesme*, Katica Ćulavkova (u okviru saradnje sa MANU);
7. *Crnogorske književno-likovne teme*, Tonko Maroević;
8. *Istorija crnogorske fotografije (1845–2010)*, Maja Đurić;
9. *Razgovori sa Dadom*, Branka Bogavac;
10. *Arhitektura u Crnoj Gori između dva svjetska rata*, Slađana M. Žunjić;
11. Monografija *Dado Đurić*;
12. Katalog za uzvratnu izložbu članova MANU;
13. Katalog za retrospektivnu izložbu akademika Dragana Karadžića;
14. Katalog za retrospektivnu izložbu arhitekta Milete Bojovića;
15. Katalog za izložbu arheološke baštine u Crnoj Gori;
16. *Umjetničko djelo i njegov tumač na pozornici*, Zoran Gavrić;
17. *Muzička kultura Crne Gore u doba dinastije Petrović Njegoš*, Vesna Ivanović

GALERIJA SA UMJETNIČKOM ZBIRKOM

Aktivnosti Galerije CANU

Priprema umjetničke izložbe u galeriji obuhvata nekoliko ključnih faza, od planiranja i organizacije do promocije i realizacije događaja. Svaka faza zahtijeva saradnju različitih timova unutar Galerije, uključujući kustose, tehničko osoblje, marketinške stručnjake i spoljne saradnike, kao i izradu kataloga, reklamnog materijala, planiranje otvaranja i saradnju s medijima.

Tokom 2026. godine Galerija CANU realizovaće četiri izložbe umjetničkih djela istaknutih umjetnika članova CANU i MANU, kao i izložba arheološke baštine u Crnoj Gori.

1. Uzvratna izložba istaknutih umjetnika članova MANU;
2. Retrospektivna izložba akademika Dragana Karadžića;
3. Retrospektivna izložba arhitekta Milete Bojovića, vanrednog člana CANU;
4. Izložba arheološke baštine u Crnoj Gori.

Umjetničke manifestacije (koncerti)

U 2026. godini planiraju se sljedeći koncerti:

1. autorski koncert akademika Žarka Mirkovića koji će okupiti 150 izvođača, a realizuje se u saradnji sa Muzičkim centrom Crne Gore, Horom Krsmanović-Obilić iz Beograda i Javnim servisom Crne Gore;
2. ciklus koncerata mladih crnogorskih autora (5 autorskih večeri): Aleksandar Perunović, Nina Perović, Slobodanka Dabović, Milivoje Pićurić i Marko Kovač;

3. koncerti mladih izvođača: Nemanja Radulović i Petar Nikolić (posebni koncerti);

Izložbe umjetničkih djela i organizacija koncerata uključuju pažljivo planiranje, koordinaciju različitih timova i efikasnu promociju. Katalozi, reklamni materijali i medijski osmišljen plan ključni su za uspjeh izložbe, a temeljna organizacija otvaranja osigurava da izložba bude ne samo uspješan kulturni događaj, već i događaj dobro prepoznat u društvu.

SADRŽAJ:

1. Rad organa i tijela Akademije

1.1. Skupština.....	3
1.2. Predsjedništvo.....	4
1.2.1. Sjednice Predsjedništva.....	5
1.2.2. Međunarodna i međuakademijska saradnja.....	6
1.2.3. Radna tijela Skupštine i Predsjedništva.....	10
1.2.4. Izdavačka djelatnost.....	11
1.2.5. Biblioteka sa Arhivom.....	14
1.2.6. Centar mladih naučnika i umjetnika.....	16
1.2.7. Komisija za naučnoistraživačke i umjetničke projekte po sporazumima o saradnji CANU sa institucijama u Crnoj Gori.....	17
1.2.8. <i>Enciklopedija Crne Gore</i>	18

2. Naučnoistraživačka i umjetnička djelatnost

2.1. Odjeljenje prirodnih nauka.....	22
2.2. Odjeljenje društvenih nauka.....	30
2.3. Odjeljenje humanističkih nauka.....	46
2.4. Odjeljenje umjetnosti.....	55